

Radna grupa za budžetsku pismenost ZPB

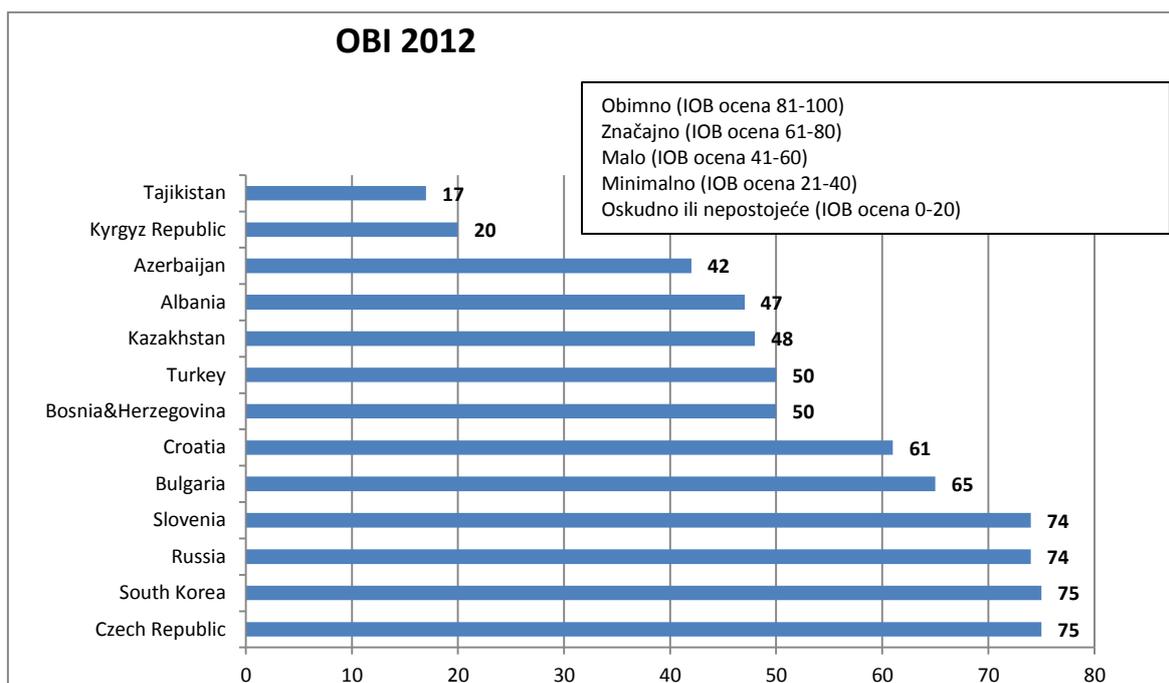
Konceptni dokument

Ovaj konceptni dokument pripremljen je u cilju realizacije odluke koju je doneo Izvršni odbor ZPB tokom zajedničkog sastanka svih ZP PEMPAL-a u Moskvi, 25.maja 2014.godine, kao i razvoja Akcionog plana ZPB FG 2015, kojim se predviđa formiranje radne grupe za budžetsku transparentnost i budžetsku pismenost. Ideju za formiranje ove radne grupe podržali su učesnici iz Jermenije, Republike Kirgistan i Belorusije.

Contekst

U skladu sa nedavno prikazanim principima najboljih praksi OECD-a u budžetskoj administraciji, transparentnost i dostupnost informacija o budžetu predstavljaju ključni faktor za efikasnu budžetsku administraciju, jer izveštaji o budžetu pružaju najvažnije informacije u svakoj fazi formulacije i implementacije javne politike¹.

U poslednje vreme, unapređenje otvorenosti budžeta postalo je prioritet za većinu zemalja PEMPAL-a. Nalazi anketa Indeksa otvorenosti budžeta (IOB) iz 2012.godine takođe pokazuje da u mnogim slučajevima vlade ne pružaju građanima i organizacijama civilnog društva dovoljno mogućnosti da učestvuju u budžetskom procesu i ovo je bio prvi put da se ovaj aspekt istražuje².

Uprkos činjenici da su neke od zemalja regiona ostvarile značajan napredak u poboljšanju fiskalne transparentnosti, u 2012.godini prosečni rezultati u regionu opali su u odnosu na 2010.godinu, gde su samo

¹ Budžetska dokumentacija i podaci moraju biti otvoreni, transparentni i dostupni (Princip 5, Principi najboljih praksi za budžetsku administraciju, 2014)

² Konceptni dokument za plenarni sastanak PEMPAL-a "Transparentnost javnih finansija i odgovornost", maj 2014.godine, Aneks A.

Rusija, Hrvatska i Bugarska uspele da se plasiraju u grupu zemalja sa ocenom "značajno", tj. pružale su značajnu količinu informacija (ocene 61-80), dok je većina zemalja regiona kvalifikovana kao grupa sa ocenom "malo" informacija (ocene 41-60) i "minimalno" informacija (ocene 21-40)³. U isto vreme, diskusije na plenarnom sastanku PEMPAL-a pokazale su da zemlje učesnice brinu zbog ovakve situacije i da preduzimaju napore da poboljšaju transparentnost budžeta.

Više inicijativa koje je Ministarstvo finansija RF preduzelo za pripremu budžeta za građane dovelo je do zaključka da za obezbeđivanje efikasne budžetske administracije nije dovoljno samo povećati transparentnost budžeta. Za ove svrhe, neophodno je da se istovremeno poveća i budžetska pismenost građana. U 2014. godini, Ministarstvo finansija je sa Svetskom bankom pokrenulo zajedničku inicijativu za sprovođenje Konceptnog programa mera sa ciljem da se poboljša budžetska pismenost među učenicima srednjih škola, uz istovremeno predstavljanje mape puta za implementaciju nacрта ovog koncepta. Pored drugih glavnih mera, mapa puta obezbeđuje učenje iz međunarodnog iskustva sa podizanjem budžetske pismenosti među studentima, razvijanje programa obuka, njihovo testiranje, sprovođenje socioloških istraživanja, kao i mere monitoringa i procene učinka. Programi za obuku nastavnika o pitanjima budžetske pismenosti biće sprovedeni u okviru federalnog i regionalnog Centra za obuku nastavnika koji će biti formirani u okviru ovog projekta.

Više predstavnika zemalja PEMPAL-a pokazalo je interesovanje za razvoj budžetske pismenosti i učinkovitih pristupa unutar ove Radne grupe.

Ciljevi

Glavni ciljevi ove Radne grupe su: učenje iz međunarodnog iskustva u oblasti podizanja budžetske pismenosti među građanima i otvorenosti budžeta i dostupnosti, kako bi se ova iskustva sistematizovala/uopštila i razvile preporuke za zemlje PEMPAL-a i "novi proizvodi znanja", što će omogućiti diseminaciju ovih praksi u regionu ECA.

Ciljevi ove Radne grupe mogu da se prošire, a njenim članovima se nudi mogućnost da razvijaju i da zajedno sa kolegama diskutuju o situaciji u njihovim zemljama kroz popunjavanje kratke on-lajn ankete, a kasnije i kroz vršenje pregleda na osnovu ponuđenog analitičkog modela.

---

³Međunarodno partnerstvo za budžet (International Budget Partnership), 2012 Anketa o otvorenosti budžeta, <http://internationalbudget.org>

Agenda

U FG 2015, agenda Radne grupe će obuhvatiti nekoliko prezentacija putem video-konferencija u Svetskoj banci i radionica. Predloženi su sledeći događaji:

1.	On-lajn anketa za zemlje PEMPAL-a o podizanju budžetske pismenosti među građanima	April 2015
2.	Sastanak Radne grupe uporedo sa 11. sastankom CESEE SBO u Poljskoj	Maj 2015
3.	Odabrani slučajevi zemalja, na primer Češka Republika (studijska poseta)	Jesen 2015
4.	Događaji na temu budžetske pismenosti u regionu ECA: neki preliminarni nalazi (video-konferencija)	Jesen 2015
5.	Završna radionica	Februar 2016

Učesnici

Radna grupa će funkcionisati u okviru manjih grupa pod pokroviteljstvom PEMPAL-a. Predloženo je da se učešće u ovoj grupi ograniči na zemlje koje su zastupljene u Izvršnom odboru ZPB. Međutim, članovi Izvršnog odbora mogu uputiti pozive dodatnom broju kolega iz svojih zemalja da prisustvuju video-konferencijama. S obzirom na određena tehnička ograničenja video-konferencija, predloženo je da se uključe samo one zemlje u kojima Svetska banka ima Kancelariju, tj. Albanija, Rusija, Jermenija, Republika Kirgistan, Hrvatska, Turska, Belorusija, Bosna i Hercegovina.

Radionica: Po dvoje predstavnika iz svake zemlje koji su prethodno učestvovali na najmanje dva događaja u okviru radnih grupa, biće pozvano da učestvuju na radionici.

Rukovodeći tim

Anna Belenchuk predvodi Radnu grupu (ona je šef Uprave za analizu i otvorenost budžeta u Ministarstvu finansije Rusije), a ona je takođe i zamenik predsedavajućeg ZPB.

Agendu Radne grupe razvio je Izvršni odbor ZPB u konsultacijama sa resursnim timom Svetske banke, uključujući Mayu Gusarovu – stručnjaka za javnu administraciju, (mgusarova@worldbank.org) i Deannu Aubrey, savetnika za javne finansije (deanna_aubrey@hotmail.com). Ostali relevantni eksperti i prezenteri iz Svetske banke biće pozvani da učestvuju na predloženim događajima i obukama.

Ziva Lautar iz Sekretarijata PEMPAL-a zadužena je za pružanje administrativne podrške Radnoj grupi (bcop@pempal.org).